

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Riksbanken

Yttrande över förslag till föreskrifter om instituts rapportering av finansmarknadsstatistik

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Remissen innehåller förslag till föreskrifter om instituts rapportering av finansmarknadsstatistik som ersätter nu gällande föreskrifter (RBFS 2818:1) om instituts rapportering av finansmarknadsstatistik.

Det anges i remissen att stora delar av den upphävda föreskriften har överförs till den nya föreskriften utan någon ändring i sak. Vidare anges att i samband med författningssamlingen uppdateras blankett för rapportering av balansstatistik för monetära finansinstitut (MFI-blanketten), uppdaterad blankett för rapportering av räntestatistik för monetära finansinstitut (MIR-blanketten) samt uppdaterad blankett för utlåningsstatistik för bostadskreditinstitut och alternativa investeringsfonder med utlåningsverksamhet (UBA-blanketten). Det föreslås vidare att Statistiska centralbyrån (SCB), precis som i dag, samlar in statistiken på uppdrag av Riksbanken. I remissen föreslås också att rapportering av utländska tillgångar och skulder ("RUTS blanketterna") inte längre ska ingå i föreskrifterna om finansmarknadsstatistiken. Det föreslås i stället att RUTS ersätts med integrerad rapportering av internationell bankstatistik ("IRIS"), som föreslås bli reglerad i en separat föreskrift.¹

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Det anges i remissen att Riksbanken har sedan lång tid tillbaka tagit fram statistik över svenska monetära finansinstitut, vilket omfattar bland annat banker och kreditmarknadsföretag. Statistiken visar sammansättningen av MFI:s tillgångar och skulder, utvecklingen av penningmängd och kreditgivning (in- och utlåning), MFI:s gränsöverskridande verksamhet och MFI:s in och utlåningsräntor. Vidare anges att det sedan 2019 sker en insamling av "utlåningsstatistik för bostadskreditinstitut och alternativa investeringsfonder med utlåningsverksamhet" genom UBA-blanketten.

¹ Se ärende med dnr. RR 2021-296 som hanteras vid samma sammanträde.

Förslagsställaren anger vidare att de uppdaterade MFI-, UBA- och MIR-blanketterna avser att dels uppfylla internationella behov av jämförbar finansmarknadsstatistik för alla EU-länder, dels för att tillgodose de nationella behov som finns hos Riksbanken och andra användare, såsom tillsynsmyndigheter, finansinstituts analysenheter, forskare och utbildningsväsendet, massmedia, och internationella organ. Det anges vidare att uppdateringen handlar om att hantera förändringar till följd av Europeiska centralbankens nya förordning ECB/2021/2 som ersätter den tidigare förordningen ECB/2013/33, samt att förbättra räntestatistiken i syfte att stödja Riksbankens analys av den penningpolitiska transmissionen. Det anges därutöver att förändringarna också har till syfte att förenkla rapporteringen och höja kvaliteten på statistiken.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Det anges i remissen att förslagsställaren inför uppdateringen av rapporteringsformuläret har sett över dagens blanketter för att identifiera delar som kan tas bort eller ersättas av alternativa källor för att hålla nere uppgiftslämnarbördan. Vidare anges att i de fall där Europeiska centralbankens (ECB) förordningen innehåller uppgifter som inte anses vara relevanta för den svenska finansmarknaden har Riksbanken valt att inte genomföra några tillägg. Det gäller framför allt s.k. "notional cash pooling" positioner. Inget anges om effekter av om ingen reglering kommer till stånd.

Regelrådet gör följande bedömning. Beskrivningen av alternativa lösningar är tillräckligt tydlig. Regelrådet vill vidare anföra att effekterna av om ingen reglering kommer till stånd kan indirekt utläsas av redovisningen under bakgrund och syfte med förslaget. Beskrivningen är därför tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Det anges i remissen att förslaget handlar om att hantera förändringar till följd av Europeiska centralbankens nya förordning ECB/2021/2 som ersätter den tidigare förordningen ECB/2013/33 samt att uppfylla internationella behov av jämförbar finansmarknadsstatistik för alla EU-länder.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en utförlig beskrivning av skälen till föreslagna ändringar. Beskrivningen är därför tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Beträffande månads- och kvartalsrapportörer föreslås förändringarna träda i kraft fr.o.m. rapporteringen avseende 31 mars 2023. Det anges att rapporterna ska vara SCB tillhanda senast den nionde bankdagen april 2023. För institut som är årsrapportörer blir den första

uppdaterade rapporteringen avseende 31 december 2023 och rapporteras den nionde bankdagen januari 2024. Vidare anges att i och med den nya blanketten så upphör rapporteringen av dagens blankettformulär. Vilka institut som rapporterar månads-, kvartals- och årsvis beslutas av Riksbanken en gång per år. Inget anges om behov av speciella informationsinsatser.

Regelrådet gör följande bedömning. Beskrivningen av tidpunkt för ikraftträdande är tillräckligt tydlig. Regelrådet har däremot inte kunnat utläsa en beskrivning av behov av speciella informationsinsatser. Avsaknaden av sådan beskrivning medför att konsekvensutredningen är ofullständig även i denna del.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande godtagbar.

Regelrådet finner redovisningen av behov av speciella informationsinsatser bristfällig.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Förslagsställaren anger att de typer av institut som berörs av MFI- och MIR-blanketten är monetära finansinstitut, vilka definieras i RBFS 2018:1 och nya författningssamlingen, och omfattar bland annat banker, bostadsinstitut, kreditmarknadsbolag och kommun- och företagsfinansierande institut. UBA-blanketten omfattar bostadskreditinstitut och alternativa investeringsfonder med utlåningsverksamhet. Vidare beskrivs att 111 uppgiftslämnare är större, 7 är mellanstora och 13 är små. Storleksuppdelningen avser uppgiftslämnarnas totala tillgångar, vilket preciseras. Därutöver anges i remissen att små avser uppgiftslämnare med totala tillgångar på högst 10 mkr, medelstora avser uppgiftslämnare med tillgångar mellan 10 och 430 mkr och större avser uppgiftslämnare med tillgångar över 430 mkr.

Beträffande MFI-blanketten anges att blanketten rapporteras i dag av 54 institut (inklusive separat rapportering av filialverksamhet) per månad, 70 institut per kvartal och 60 institut per år. Rapporteringsfrekvensen beror på institutets storlek i relation till storleken på MFI:s totala tillgångar. Genom detta får mindre och medelstora institut lättnader då de endast behöver rapportera kvartals- eller årsvis.

Beträffande MIR-blanketten anges att blanketten rapporteras i dag av 43 institut månadsvis, varav 32 monetära finansinstitut och 11 bostadskreditinstitut och UBA-blanketten rapporterar av 12 bostadskreditinstitut och alternativa investeringsfonder månadsvis.

Regelrådet gör följande bedömning. Beskrivningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch är tillräckligt tydlig.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Det anges i remissen att grundstrukturen på de nya MFI-, UBA- och MIR-blanketterna är lik den nuvarande och de allra flesta uppgifterna är desamma i de gamla och nya blanketterna. I de nya MFI och UBA-blanketterna har uppgifter både tillkommit och tagits bort. Det anges att befintliga radnummer och variabelkoder har i största möjliga utsträckning hållits oförändrade

mot nuvarande MFI- blankett för att underlätta för uppgiftslämnarna. I remissen finns en utförlig redovisning av de ändringar som föreslås jämfört med nu gällande regler.

Förslagsställaren anger vidare att kostnadseffekterna av de föreslagna nya rapporteringsformulären är svårbedömda och beror i hög grad på vilka rutiner och system som används av de enskilda uppgiftslämnarna. Det anges dock att det redan i dag finns rutiner på plats för den nuvarande rapporteringen av blanketterna samt att förändringarna är relativt begränsade i omfattning. Förslagsställaren bedömer att utökningen kan göras med befintliga IT-system. Anpassningar som beror på den nya BSI förordningen har dessutom varit utvärderade inom ramen av en s.k. "Merits and Costs" procedur (lönsamhetsanalys) där centralbankerna inom EU rådfrågades och inledde samråd med bankindustrin om den nya förordningen.

Det anges att de flesta uppgifter som ingår i den nya BSI förordningen kan uppfyllas utifrån den nuvarande MFI-blanketten. Nya efterfrågade detaljer rörande innehav av räntebärande värdepapper och aktier kan hämtas från befintlig statistik om värdepappersinnehav. Förslagsställaren bedömer mot denna bakgrund att de föreslagna ändringarna inte medför någon kostnadsökning för uppgiftslämnarna. Det anges dock att vissa förändringar innebär utökade nedbrytningar av den statistik som i dag rapporteras där inga alternativ till ändrad insamling funnits. Många av de nya uppgifterna berör inlåning eller utlåning till hushåll, vilka inte omfattas av rapportering av krediter (KRITA) enligt RBFS 2017:2. För användande av KRITA för utlåning till företag utgör inrapporteringstiden i vissa fall ett hinder då KRITA rapporteras med längre eftersläpning och med vissa uppgifter endast på kvartalsbasis.

Förslagsställaren har uppskattat implementeringskostnader till följd av förändringarna utifrån svar och erfarenheter från tidigare rapporteringsförändringar och annan liknande rapportering. Uppskattningen bygger på en timkostnad om 1 500 kronor och att befintliga IT-system kan användas.

Förslagsställaren redogör för implementeringskostnader i en tabell. Enligt tabellen uppskattas den totala kostnaden för samtliga uppgiftslämnare till 24 miljoner kronor medan den totala tidsåtgången uppskattas till 18 605 timmar. Mer specifikt uppskattas kostnaden för 111 större uppgiftslämnare till 22 miljoner kronor, kostnaden för 7 medelstora uppgiftslämnare uppskattas till 1 miljon kronor medan kostnaden för 13 små uppgiftslämnare uppskattas också till 1 miljon kronor.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Inget anges om påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag.

Regelrådet gör följande bedömning. Regelrådet har inte kunnat utläsa en beskrivning av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag. Avsaknaden av sådan beskrivning medför att konsekvensutredningen är ofullständig även i denna del.

Regelrådet finner redovisningen av konkurrensförhållandena för berörda företag bristfällig.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Inget anges om regleringens påverkan på företag i andra avseenden.

Regelrådet gör följande bedömning. Regelrådet har inte kunnat utläsa en beskrivning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden i konsekvensutredningen, och har heller inte för egen del kunnat se någon sådan påverkan. En utelämnad beskrivning kan därför godtas i detta ärende.

Regelrådet finner att en utelämnad beskrivning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden i detta ärende är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Det anges i remissen, beträffande MFI-blanketten, att blanketten rapporteras av 54 institut (inklusive separat rapportering av filialverksamhet) per månad, 70 institut per kvartal och 60 institut per år. Rapporteringsfrekvensen beror på institutets storlek i relation till storleken på MFI:s totala tillgångar. Förslagsställaren bedömer vidare att detta innebär lättnader för mindre och medelstora institut då de endast behöver rapportera kvartals- eller årsvis.

Regelrådet gör följande bedömning. Det är positivt att det finns en information om särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning.

Regelrådet finner redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning godtagbar.

Sammantagen bedömning

Som framgår ovan saknas det fullständiga beskrivningar av vissa aspekter i konsekvensutredningen. Det saknas framför allt en beskrivning av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena. Vidare saknas en beskrivning av behov av speciella informationsinsatser. Samtliga övriga aspekter uppfyller dock kvalitetskraven, vilket är avgörande för helhetsbedömningen.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 27 oktober 2021.

I beslutet deltog: Samuel Engblom, ordförande, Cecilia Gunne, Hans Peter Larsson, Claes Norberg och Lennart Renbjer.

Ärendet föredrogs av: Steven Wall

Samuel Engblom
Ordförande

Steven Wall
Föredragande